NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2023/160,

23. jaanuar 2023,

millega muudetakse otsust 2010/231/ÜVJP, mis käsitleb Somaalia vastu suunatud piiravaid meetmeid

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 26. aprillil 2010 vastu otsuse 2010/231/ÜVJP ([1]).

(2) ÜRO Julgeolekunõukogu võttis 17. novembril 2022 vastu ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2662 (2022). Resolutsioonis kinnitatakse taas relvaembargot Somaalia suhtes ning muudetakse erandite ja vabastuste kohaldamist seoses relvade ja nendega seotud materjalide tarnimisega Somaalia julgeoleku- ja politseiasutustele riiklikul ja kohalikul tasandil. Kõnealuses resolutsioonis kinnitatakse taas Somaalia puusöe impordi keeldu ning kinnitatakse ka piirangud Somaaliale isetehtud lõhkeseadmete komponentide müügi, tarnimise ja üleandmise suhtes.

(3) Otsust 2010/231/ÜVJP tuleks seetõttu vastavalt muuta.

(4) Käesoleva otsusega ette nähtud teatavate meetmete rakendamiseks on vaja täiendavaid liidu meetmeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2010/231/ÜVJP muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata:

a) selliste relvade ja igasuguste nendega seotud materjalide tarnimise, müügi või üleandmise suhtes ning sõjalise tegevusega seotud tehnilise nõustamise, rahalise või muu abi ja väljaõppe otsese või kaudse pakkumise suhtes, mis on ette nähtud üksnes selleks, et toetada ÜRO töötajaid, sealhulgas ÜRO abimissiooni Somaalias (UNSOM), või on ette nähtud nende poolt kasutamiseks;

b) selliste relvade ja igasuguste nendega seotud materjalide tarnimise, müügi või üleandmise suhtes ning sõjalise tegevusega seotud tehnilise nõustamise, rahalise ja muu abi ja väljaõppe otsese või kaudse pakkumise suhtes, mis on ette nähtud üksnes Aafrika Liidu üleminekumissiooni Somaalias (ATMIS) ja selle strateegiliste partnerite toetuseks või nende poolt kasutamiseks, kes tegutsevad üksnes viimase Aafrika Liidu (AL) operatsioonide strateegilise kontseptsiooni alusel ning koostöös ja kooskõlas ATMISega;

([1]) Nõukogu 26. aprilli 2010. aasta otsus 2010/231/ÜVJP, mis käsitleb Somaalia vastu suunatud piiravaid meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks ühine seisukoht 2009/138/ÜVJP (ELT L 105, 27.4.2010, lk 17).

c) selliste relvade ja igasuguste nendega seotud materjalide tarnimise, müügi või üleandmise suhtes ning sõjalise tegevusega seotud tehnilise nõustamise, rahalise ja muu abi ja väljaõppe otsese või kaudse pakkumise suhtes, mis on ette nähtud üksnes Euroopa Liidu väljaõppe- ja toetustegevuse, Türgi, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ning Ameerika Ühendriikide toetuseks või nende poolt kasutamiseks, samuti mis tahes muu riigi jõudude toetuseks või nende poolt kasutamiseks, kes tegutsevad Somaalia üleminekukava raames või kes on Somaalia föderaalvalitsusega sõlminud vägede staatuse lepingu või vastastikuse mõistmise memorandumi, et täita ÜRO resolutsiooni 2662 (2022) eesmärke, tingimusel et nad teavitavad sanktsioonide komiteed selliste lepingute sõlmimisest;

d) selliste relvade ja igasuguste nendega seotud materjalide tarnimise, müügi või üleandmise suhtes ning sellise sõjalise tegevusega seotud tehnilise nõustamise, rahalise ja muu abi ning väljaõppe pakkumise suhtes, mis on ette nähtud üksnes Somaalia julgeoleku- ja politseiasutuste arendamiseks riiklikul ja kohalikul tasandil, et tagada Somaalia elanike julgeolek. II ja III lisas sätestatud esemete tarnimine ning selline sõjalise tegevusega seotud tehniline nõustamine ning rahalise ja muu abi ja väljaõppe pakkumine tuleb vastavalt heaks kiita või sellest tuleb teavitada järgmiselt:

i) II lisas loetletud selliste relvade ja igasuguste nendega seotud materjalide tarnimise, müügi või üleandmise, mis on ette nähtud üksnes Somaalia julgeoleku- ja politseiasutuste arendamiseks, et tagada Somaalia elanike julgeolek, peab eelnevalt heaks kiitma sanktsioonide komitee, nagu on sätestatud käesoleva artikli lõikes 4, ning tarnimine, müük või üleandmine võib toimuda, kui sanktsioonide komitee ei ole teinud negatiivset otsust viie tööpäeva jooksul pärast sellise teate saamist Somaalialt, liikmesriikidelt või abi andvatelt rahvusvahelistelt, piirkondlikelt ja allpiirkondlikelt organisatsioonidelt;

ii) III lisas loetletud selliste relvade ja igasuguste nendega seotud materjalide tarnimise, müügi või üleandmise puhul, mis on ette nähtud üksnes Somaalia julgeoleku- ja politseiasutuste arendamiseks, et tagada Somaalia elanike julgeolek, peavad Somaalia, liikmesriigid või abi andvad rahvusvahelised, piirkondlikud ja allpiirkondlikud organisatsioonid teavitama sanktsioonide komiteed teabe andmise eesmärgil viis tööpäeva ette, nagu on sätestatud käesoleva artikli lõikes 4;

e) sellise kaitseriietuse, sealhulgas kuulivestide ja kiivrite tarnimise, müügi või üleandmise suhtes, mida eksporditakse ajutiselt Somaaliasse üksnes ÜRO töötajate, meediaesindajate ning humanitaar- ja arenguabitöötajate ning nendega seotud personali isiklikuks kasutamiseks;

f) sellise mittesurmava kaitseotstarbelise varustuse tarnimise, müügi või üleandmise suhtes liikmesriikide, rahvusvaheliste, piirkondlike või allpiirkondlike organisatsioonide poolt, mis on ette nähtud üksnes humanitaar- või kaitseotstarbeliseks kasutamiseks.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Somaalia ametivõimudel on esmane vastutus teavitada sanktsioonide komiteed igast II ja III lisas loetletud relvade ja igasuguste nendega seotud materjalide tarnimisest Somaalia julgeoleku- ja politseiasutustele, nagu on sätestatud käesoleva artikli lõike 3 punktis d. Teates tuleb märkida relvade ja igasuguste nendega seotud materjalide tootja ja tarnija andmed, relvade ja laskemoona kirjeldus, sealhulgas nende liik, seerianumbrid, kaliiber ja kogus, kavandatav tarnekuupäev ja -koht ning kogu asjakohane teave kavandatavaks sihtpunktiks oleva üksuse või kavandatava ladustamiskoha kohta.“;

c) lõige 4a asendatakse järgmisega:

„4a. Somaalia või tarniv liikmesriik või abi andev rahvusvaheline, piirkondlik või allpiirkondlik organisatsioon esitab hiljemalt 30 päeva pärast relvade ja igasuguste nendega seotud materjalide tarnimist sanktsioonide komiteele kirjaliku kinnituse vormis tarnejärgse teatise tarne lõpuleviimise kohta, mis sisaldab tarnitud relvade ja igasuguste nendega seotud materjalide seerianumbreid, veoteavet, veokirja, lastimanifeste või pakkelehti ning konkreetset ladustamiskohta.“;

d) lõige 4b jäetakse välja;

e) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Keelatud on relvade või sõjalise varustuse, mida müüakse või tarnitakse kooskõlas artikli 1 lõike 3 punktiga d üksnes Somaalia julgeoleku- ja politseiasutuste arendamiseks, tarnimine, edasimüük, üleandmine või kasutamiseks kättesaadavaks tegemine isikutele või üksustele, kes ei ole Somaalia julgeoleku- ja politseiasutuste, kellele need algselt müüdi või tarniti, teenistuses, või müüvale või tarnivale liikmesriigile või rahvusvahelisele, piirkondlikule või allpiirkondlikule organisatsioonile.“

2) Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 2*

1. Artiklis 3, artikli 5 lõikes 1 ning artikli 6 lõigetes 1 ja 2 sätestatud piiravad meetmed kehtestatakse järgmiste sanktsioonide komitee poolt loetellu kantud isikute ja üksuste suhtes, kes:

a) osalevad sellises tegevuses või toetavad sellist tegevust, mis ohustab Somaalias rahu, julgeolekut või stabiilsust ning mis võib muu hulgas hõlmata järgmist:

i) seksuaalsete ja sooliste vägivallategude kavandamine, juhtimine või toimepanemine;

ii) tegevus, mis ohustab rahu- ja lepitusprotsessi Somaalias;

iii) tegevus, mis ähvardab Somaalia föderaalvalitsust või ATMISi jõuga;

b) rikuvad relvaembargot või artiklis 1 osutatud relvade edasimüügi ja üleandmise piiranguid või seonduva abi pakkumise keeldu;

c) takistavad humanitaarabi toimetamist Somaaliasse või juurdepääsu humanitaarabile või selle jagamist Somaalias;

d) on poliitilised või sõjaväelised liidrid, kes kohaldatavat rahvusvahelist õigust rikkudes värbavad või kasutavad lapsi relvastatud konfliktides Somaalias;

e) vastutavad kohaldatava rahvusvahelise õiguse rikkumise eest Somaalias, võttes relvastatud konfliktides sihtmärgiks tsiviilisikuid, kaasa arvatud lapsi ja naisi, sealhulgas tappes, sandistades, seksuaalset ja sool põhinevat vägivalda kasutades, rünnates koole ja haiglaid, inimröövе toime pannes ja sunniviisiliselt ümber asustades;

f) on seotud Al-Shabaabiga või selliste tegude või sellise tegevusega, mis näitavad isiku või üksuse seotust Al-Shabaabiga, sealhulgas:

i) osalevad Al-Shabaabi tegude või tegevuse rahastamises, kavandamises, hõlbustamises, ettevalmistamises või elluviimises koos Al-Shabaabiga, Al-Shabaabi nime all, huvides või toetuseks;

ii) tarnivad, müüvad või annavad üle relvi ja nendega seotud materjale Al-Shabaabile ning

iii) värbavad Al-Shabaabile või selle mis tahes rühmitusele, kõrvalrühmitusele, sellest eraldunud või sellest tekkinud rühmitusele liikmeid või toetavad muul viisil nende tegusid või tegevust.

2. Asjaomased isikud ja üksused on loetletud I lisas.“

3) Artikkel 4a asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 4a*

Liikmesriigid võivad kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2182 (2014) punktidega 11–21 iseseisvalt või vabatahtlike rahvusvaheliste merepartnerluste, näiteks ühendatud merejõudude (*Combined Maritime Forces*) kaudu, ning koostöös Somaalia föderaalvalitsusega kontrollida Somaalia territoriaalvetes ja Somaalia ranniku lähedal avamerel kuni Araabia mere ja Pärsia laheni, sealhulgas Araabia merel ja Pärsia lahes, Somaaliasse suunduvaid ja sealt saabuvaid laevu, mille kohta neil on põhjendatud alus arvata, et need laevad:

a) veavad Somaaliast pärit puusütt, millega rikutakse puusöe impordi keeldu;

b) veavad relvi või sõjalist varustust otseselt või kaudselt Somaaliasse, millega rikutakse Somaalia suhtes kehtestatud relvaembargot;

c) veavad relvi või sõjalist varustust sanktsioonide komitee poolt loetellu kantud isikutele või üksustele;

d) veavad ÜRO resolutsiooni 2662 (2022) C lisa I osas määratletud isetehtud lõhkeseadmete komponente, millega rikutakse isetehtud lõhkeseadmete komponentide keeldu.“

4) II lisa asendatakse käesoleva otsuse I lisaga.

5) III lisa asendatakse käesoleva otsuse II lisaga.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 23. jaanuar 2023

Nõukogu nimel
eesistuja
J. BORRELL FONTELLES

I LISA

„II LISA

ARTIKLI 1 LÕIKE 3 PUNKTI d ALAPUNKTIS i OSUTATUD ESEMETE LOETELU

1) Pind-õhk-tüüpi juhitavad raketid, sealhulgas kaasaskantavad õhukaitsesüsteemid (MANPADS).

2) Üle 14,7 mm kaliibriga relvad, spetsiaalselt nende jaoks ette nähtud komponendid ja nendega seotud laskemoon. (See ei hõlma õlaltlastavate tankitõrjerakettide laskesüsteeme, nagu RPGd või LAWid (kerged tankitõrjerelvad), püssigranaate ega granaadiheitjaid.)

3) Üle 82 mm kaliibriga miinipildujad ja nendega seotud laskemoon.

4) Juhitavad tankitõrjerelvad, sealhulgas juhitavad tankitõrjeraketid ning spetsiaalselt nende jaoks ette nähtud laskemoon ja komponendid.

5) Laengud ja seadmed, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutuseks; miinid ja seonduvad materjalid.

6) Relvasihikud, millel on teisest põlvkonnast uuem öönägemissüsteem.

7) Püsitiibõhusõidukid, muudetava tiivakujuga, kaldrootoriga või kaldtiivaga õhusõidukid, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutuseks.

8) „Laevad“ ja amfiibsõidukid, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutuseks. (Mõiste „laev“ hõlmab kõiki laevu, õhkpadjal liikuvaid sõidukeid, väikese veeliinitasandi pindalaga sõidukeid, tiibureid ning laeva kere või selle osa.)

9) Mehitamata lahinguotstarbelised õhusõidukid (mis on loetletud ÜRO tavarelvastuse registri IV kategoorias).“

II LISA

„III LISA

ARTIKLI 1 LÕIKE 3 PUNKTI d ALAPUNKTIS ii OSUTATUD ESEMETE LOETELU

1) Kuni 14,7 mm kaliibriga igat liiki relvad ja nendega seotud laskemoon.

2) RPG-7 ja tagasilöögita relvad ning nendega seotud laskemoon.

3) Relvasihikud, millel on teise või vanema põlvkonna öönägemissüsteem.

4) Tiivikõhusõidukid või helikopterid, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutuseks.

5) Soomusplaadiga soomusvestid, mis kaitsevad ballistilise lennutrajektooriga füüsiliste kehade eest, vähemalt III kaitseaste (NIJ 0101. 06 juuli 2008) või võrreldava tasemega riiklik standard.

6) Maismaasõidukid, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutuseks.

7) Sidevarustus, mis on spetsiaalselt loodud või kohandatud sõjaliseks kasutuseks.“